
ZNAČAJ KRIMINOLOGIJSKIH ISTRAŽIVANJA ZA SUVREMENU POLITIKU SUPROTSTAVLJANJA KRIMINALITETU

THE RELEVANCE OF CRIMINOLOGICAL RESEARCH FOR CONTEMPORARY CRIMINAL POLICY

Darko Datzner

Sažetak

Još od svojih početaka, najprije kao praktična djelatnost, a kasnije kao zasebna znanstvena disciplina, politika suprotstavljanja kriminalitetu imala je za svrhu predlaganje i utvrđivanje mjera i aktivnosti kojima se prevenira i suzbija kriminalitet. No, proces donošenja odluka u tako važnoj oblasti državnih politikâ više je (kao i u mnogim drugim oblastima) pod utjecajem određenih drugih faktora, poput odnosa snaga u političkim i drugim tijelima, populizma, ideologijskih opredjeljenja, i sl., nego pod utjecajem objektivno i pouzdano prikupljenih podataka i činjenica kao osnove za donošenje tih odluka. Kriminologija, kao izrazito empirijska disciplina, ima, *inter alia*, za svrhu informirati donositelje odluka o obilježjima kriminaliteta i delinkvenata, kretanju, posljedicama i uzrocima kriminaliteta, itd., kako bi se pomoglo donositi odluke i politike zasnovane na činjenicama i analizi problema. Ona to i uspijeva, ali, čini se, samo u manjoj mjeri. Stoga je interesantno razmotriti načine utjecaja kriminologijskih spoznaja na procese donošenja (kriminalnopolitičkih) odluka i uzroke slabe prihvaćenosti takvih spoznaja u svakodnevnom, pragmatičnom djelovanju donositelja odluka. Pregledom relevantne literature može se zaključiti da su tipični načini djelovanja kriminologijskih spoznaja na donošenje (kriminalnopolitičkih) odluka instrumentalni (ako se rezultati istraživanja izravno koriste kao osnova za donošenje odluka), simbolički (ako se istraživanjima tek ima potvrditi ono što je već u formi zvanične odluke realizirano ili čija realizacija traje) i konceptualni (istraživanja uzrokuju efekte neizravno, tek nakon što postanu uvriježen, općeprihvaćeni sistem spoznaja), a da je potonji najčešći. Najčešći, pak, razlozi slabog utjecaja rezultata kriminologijskih istraživanja na kreiranje politikâ i donošenje odluka leži u slabom kredibilitetu tih istraživanja, pristranosti u pristupu istraživačkom problemu i ograničenim sredstvima za istraživanja. Na temelju iznesenoga izložit će se razmišljanja o mogućim pravcima povećanja spomenutog utjecaja.

Ključne riječi: kriminologijsko istraživanje, proces kreiranja javnih politika, praksa zasnovana na činjenicama

Abstract

Since its onset, criminal policy, understood foremost as practice and later as scientific discipline, aimed at conceiving measures and actions to prevent and repress crime. The process of decision-making in such important branch of state policies is (as elsewhere) influenced by pragmatic circumstances, such as balance of power in political and other bodies, populism, ideological orientations, etc., rather than by objective and reliable facts as foundation for such decisions. Criminology, widely considered as eminently empirical, desires to inform decision-makers on features of crime and criminals, dynamics, consequences and causes of crime, etc., to help decision- and policy- making to be based on facts and problem analysis. It succeeds to do so, but on a modest scale. Therefore it seems intriguing to consider manners of influence of criminological research on (criminal policy) decision-making processes and the causes of low relevance of their results in everyday, practical decision-making process. Literature review suggest that three typical ways of criminological research influence on policy making are instrumental (when policy makers use research results as direction for decision making), symbolic (research is used to justify what decision makers have implemented or still implement anyway) and conceptual (the decisions are not directly based on research, but in longer term, only after they become „the new common wisdom“), with the latter one most common. Typical reasons for low relevance of criminological research on decision- and policy-making process lies in their low credibility, researcher bias and limited research resources. Based on these premises, some thoughts how to enhance relevance of criminological research shall be presented.

Key words: criminological research, public policy-making process, evidence-based practice

Podaci o autoru

Ime i prezime autora: Darko Datzer

Institucija: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu, Bosna i Hercegovina

E-mail adresa: ddatzer@fkn.unsa.ba